

Марко ШПАДИЈЕР

АНКЕТА О ИЗРАДИ ИСТОРИЈЕ ЦРНОГОРСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ¹

Већ неколико година, на разним скуповима и разним поводима, у Црној Гори, истиче се потреба израде историје црногорске књижевности. Колико нам је познато, засада је то само идеја, па зато наш лист покреће дискусију о могућностима реализације историје црногорске књижевности, сматрајући да ће објављујући различите ставове и оцјене, допринијети реализацији те замисли.

Издвојили смо пет питања и најљубазније Вас молимо да на њих одговорите, или да Вам питања послуже само као повод да формулишете своје гледање на ову тему.

Очекујемо Ваш одговор до 17. маја ове године.

1. Које су „неприлике“ које успоравају рад на историји црногорске књижевности и да ли су оне материјалне, кадровске, политичке, естетске или друге природе?
2. Егзистирају различита мишљења о црногорској књижевности: оспорава се њена аутономност и интегралност, постоји проблем одвајања културно-историјског градива од књижевног, проблем одвајања српског и црногорског књижевног наслеђа, све до рјешавања, ваљда јединственог феномена, питања

¹ Текст је преузет из ревије „Овдје“, бр. 25, год. III, 1971, стр. 17. Иако је од његова објављивања и покретања ове анкете протекло готово четрдесет година, осим опширнијег прегледа Радослава Ротковића *Преглед црногорске литературе. Од најстаријих времена до 1918.* (Стварање, бр. 4, 1979) и седмотомне едиције *Црногорска књижевност у књижевној критици* приређивача Слободана Калезића, стање се ни до данас није битније промијенило. Највећи помак у том смјеру представљао је пројекат израде *Историје црногорске књижевности* под руководством Војислава П. Никчевића, али је и тај пројекат прекинут његовом смрћу. Једино је Новак Килибарда завршио свој дио тога пројекта и објавио историју црногорске усмене књижевности (ЦИД, Подгорица 2008). Но на комплетну *Историју црногорске књижевности* остаје да се чека. – Прим. уредника.

савремених аутора који живе ван Црне Горе и декларишу се као не Црногорци.

3. С обзиром на то да историја црногорске књижевности подразумијева уопштавање у епохе и правце, какве би по Вашем мишљењу те синтезе биле у црногорској књижевности?
4. Како ће се на такав подухват одразити недостатак традиције и чиме се може надомјестити недостатак монографија о појединим периодима и писцима, недостатак библиографских и чак биографских информација и ко би, по Вашем мишљењу, требало да ради историју књижевности: институција (која би тек требало да се формира), шира редакција, група књижевних критичара или појединац?
5. Какву историју књижевности би требало радити: хрестоматију, зборник текстова разних аутора, преглед књижевности популарно писан, уџбеничку историју књижевности која би била инструктивна и педагошко-пропагандна или пак енциклопедијску историју књижевности?

Овим питањима Редакција се обратила четрдесеторици књижевника, књижевних критичара и других културних радника с молбом да одговоре. Одзив је био испод очекивања и зато смо одлучили да наше писмо објавимо како би пружили могућност и другим нашим сарадницима и читаоцима да учествују у анкети.